

Шелест А. С., здобувачка вищої освіти групи
1 курсу магістратури, МФАМп-201
Науковий керівник – **Акименко О. Ю.**, к.е.н., доцент
Національний університет «Чернігівська політехніка» (м. Чернігів, Україна)

ПОДАТКОВА СИСТЕМА ПОЛЬЩІ, ЇЇ ХАРАКТЕРИСТИКА ТА ПРИКЛАД РЕФОРМУВАННЯ ДЛЯ УКРАЇНИ

Податкова система сприяє надходження грошових коштів до державного бюджету. Відтак, якщо податкова система країни є недосконалою та малоефективною, то соціально-економічний розвиток держави буде мінімальним. Актуальним це питання є для кожної країни, зокрема і для України, де реформування податкової системи є необхідним для ефективного функціонування країни.

Взагалі, «податкова система – сукупність загальнодержавних та місцевих податків і зборів, які справляються в установленому законодавством порядку» [1]. Якщо говорити про податкову систему в широкому розумінні цього поняття, то вона являє собою сукупність податкових взаємовідносин між контролюючими органами та платниками податків, регламентованими відповідними законами та нормативно-правовими актами, що забезпечують адміністрування податків, зборів та обов'язкових платежів до відповідного бюджету [1].

Сутність, структура і роль системи оподаткування визначаються податковою політикою, що є виключним правом держави, яка проводить її в країні, виходячи із завдань соціально-економічного розвитку [2].

Однією із найбільш розвинених країн, з якою межує Україна, а також історично пов'язаною, є Республіка Польща, а отже приклад розбудови системи оподаткування в сусідній країні може бути корисним.

Податок – це обов'язковий, безумовний платіж на користь держави, який сплачують в Польщі не тільки громадяни, а й іноземці, які отримують в країні дохід. Податки поділяються на безпосередні (ті, які сплачуються до податкових органів безпосередньо) та непрямі (ті, які сплачуються автоматично) [3].

До перших відносяться прибутковий податок з фізичних осіб (сплачує кожен, хто отримує доходи або займається підприємницькою діяльністю), прибутковий податок з юридичних осіб (стягується із загального доходу юридичної особи), податок зі спадщини і дарувань (сума податку залежить від ступеня родинних зв'язів та від вартості прав власності та інших майнових прав), податок з цивільної правової діяльності (застосовується у разі економічної діяльності), сільськогосподарський податок (обкладаються діяльності землі, які класифікуються як сільськогосподарські угіддя), лісовий податок (обкладаються діяльності землі, які класифікуються як лісові угіддя), податок на нерухоме майно (предметом оподаткування є нерухоме майно, яке використовується в підприємницькій діяльності), податок на транспортні засоби (предметом оподаткування є вантажівки, напівпричепи та причепи, автобуси, які перевищують дозволений законодавчо тоннаж) [3]. До других – податок на додану вартість (ПДВ включений в ціну товару чи послуги і сплачується при купівлі), акцизний податок (включений в ціну акцизного товару і сплачується в момент його купівлі), податок з ігор (обкладаються суб'єкти, що здійснюють підприємницьку діяльність у галузі азартних ігор і взаємних парі) [3]. Ставки вищезазначених податків та порівняння із ставками в Україні наведено в Таблиці 1.1.

Таблиця 1 – Порівняння ставок податків в Польщі та Україні

Податок	Україна	Польща
Прибутковий податок з фізичних осіб	18%	18% та 32%
Прибутковий податок з юридичних осіб	18%	19%
Податок зі спадщини і дарувань	0%, 5% та 18% залежно від ступеня спорідненості спадкоємця	Від 3% до 20% залежно від ступеня родинних зв'язків і вартості успадкованих цінностей
Податок з цивільної правової діяльності	Передбачений як ПДФО (ставка 0% та 5%)	Від 0,5% до 2%
Сільськогосподарський податок	Від 0,19% до 6,33% за 1 га землі залежно від її використання (сплачується платниками єдиного податку 4 групи)	Грошовий еквівалент частини врожаю
Лісовий податок	Рентна плата встановлюється залежно від лісової породи	Залежно від лісового угіддя
Податок на нерухоме майно	Не перевищує 1,5% мінімальної зарплати за 1 кв. м. бази оподаткування	Ставки оцінюються за 1 кв. м. і не можуть перевищувати ставок, оголошених Міністром фінансів на поточний рік.
Податок на транспортні засоби	25000 грн за легковий автомобіль, що є об'єктом оподаткування	Залежно від типу авто та його ваги
Податок на додану вартість	0%, 7% та 20% залежно від роду товарів та послуг	0%, 3%, 5%, 8% та 23% залежно від роду товарів та послуг
Акциз	Ставки нижчі, ніж в Польщі	Ставки вищі, ніж в Україні
Податок з ігор	Включений в ПДФО, 10% та 18% залежно від типу ігор	За тарифними ставками або 12% від виручки
Податок з власників собак	Відсутній	130,30 злотих на рік
Єдиний податок	Залежно від групи платників єдиного податку	Відсутній
Податок на благодійність	Відсутній	1% від свого податку

Джерело: складено авторами на основі джерел [3,4,5,6]

В основу реформування вітчизняної системи податкового адміністрування лягла польська модель децентралізації, однак зменшення кількості загальнодержавних та місцевих податків лише частково знизили тиск на підприємців [4].

Підсумовуючи вищезазначене, можна двійти висновку, що податкова система Польщі є більш розвиненою та більш ефективною в оподаткуванні суб'єктів господарювання, і в той же час існує ряд пільг та привілеїв, які знижують податковий тягар. Реформування вітчизняної податкової системи та її приведення до стандартів Європейського Союзу надасть змогу підвищити соціально-економічного розвитку країни.

Список використаних джерел

1. Баранова В.Г., Дубовик О.Ю., Хомутенко В.П. Податкова система: навч. посіб. / за ред. В.Г. Баранової. Одеса: ВМВ, 2014. 344 с.
2. Конституційний обов'язок громадян сплачувати податки. URL: [http:// km.sfs.gov.ua/media-ark/news-ark/print-241305.html](http://km.sfs.gov.ua/media-ark/news-ark/print-241305.html)

3. Податкова система в Польщі. URL: <http://euinfocenter.rada.gov.ua/uploads/documents/28912.pdf>
 4. Порівняльна характеристика податкової системи України та Польщі. URL: file:///C:/Users/user/Downloads/evpe_2015_7_30.pdf
 5. Оподаткування доходів фізичних осіб в Польщі. URL: <https://migrant.biz.ua/polsha/zhittya/podatok-dlia-fizychnykh-osib.html>
 6. Податковий Кодекс України: Кодекс від 02.12.2010 № 2755-VI. Дата оновлення: 07.11.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17/conv#n1446>
-

Ponomarenko V. S., Master's Degree Student, group MFAMp-201
Scientific Supervisor – **Hnedina K.V.**, Ph.D. in Economics, Associate Professor
Chernihiv Polytechnic National University (Chernihiv, Ukraine)

FEATURES OF AUDIT MARKET REGULATION IN EU COUNTRIES

Audit activity acquires special significance both at the state level and at the level of the enterprise, organization, or institution itself. The audit market is the foundation for effective business conduct, transparency of the reflection of business transactions, increasing confidence in the business entity by stakeholders. The fundamental basis for the effectiveness of the audit is to confirm the reliability of the data reflected in the financial statements. International Standards on Auditing apply to every audit firm that, in turn, acts as a guarantor of the services it provides and at the same time reports to the bodies that control the conduct of auditing activities in each country. An important role is played by regulatory documents that establish certain requirements in accordance with state regulation. Thus, in order to get acquainted with the peculiarities of the regulation of the audit market in some countries of the European Union, we will explore issues related to audit regulators.

Austria. The audit authority is the Austrian Supervisory Authority (APAB). It consists of such structural units as the Management Board (MB) and the Supervisory Board (SB). The MB consists of two members appointed by the Federal Government of Austria for a term of five years. Both board members do not depend on the profession of auditor, they must not have been active in auditing for the last three years, but they must have fundamental knowledge in a relevant field, such as: auditing, accounting, or law. At least one member of the Management Board must be a certified public accountant. The SB, in turn, has seven members elected for five years. In this case, the Chairman and two other members are appointed by the Minister of Finance, three members by the Federal Chancellor, and only one by the Minister of Science, Research and Economic Affairs. The Quality Control Commission (QCC) is an advisory committee to APAB. It consists of seven members and seven alternate members appointed by professional associations of auditors. Members are appointed by the SB for a term of four years. In doing so, APAB should consult with the QCC on several issues, such as the appointment of auditors or the revocation of their certification [1,2].

Belgium. The national public oversight body is the Belgian College of Auditing (CSR-CTR), which has six members. Two of them are appointed by the National Bank of Belgium, two more by the Sanctions Commission of the Financial Services and Markets Authority, and two more by a Royal Decree. In addition, one of the latter must be an expert who was not a registered auditor and the other a former registered auditor who left the profession at least three years ago. In this case, all members are elected for a term of six years and may be reinstated, except for the former auditor.